

Organisasjonsnummer: 976244834

Foretaksnavn: Hordaland Fylkeskommune, Regionalavdelinga, Klima- og naturressursseksjonen

Navn: Henrik Løseth Jansen

Kontonummer: 52010674239

Adresse: Agnes Mowinckels gate 5

Postnr.: 5008 Bergen

Mobiltelefon: 92080465

E-post: henjans@hfk.no

Mottaker: Miljødirektoratet

Kopimottaker: Fylkesmannen i Hordaland

SØKNAD

REFERANSENR.: 18S2CD4D

Klima- og miljøvennlig massehåndtering K5

Type tiltak: Forprosjekter for klimagassreducerende tiltak

Hva skal prosjekteres?

I forbindelse med bygging av ny E16 og Vossebanen Arna–Stanghelle, vil det bli nødvendig å håndtere rundt 11 millioner kubikkmeter overskuddsmasser av stein. Prosjektet (PlanID: NO201703) er ennå i planfasen der antatt vedtak av planprogrammet for den statlige reguleringsplanen er første halvår 2018. Reguleringsplanen skal vedtas i 2019/2020 og oppstart av første byggetrinn er 2021.

I forslag til planprogram foreslår byggherrene (SVV og Bane NOR) ulike måter å håndtere massene på; blant annet etablering av ny byggegrunn for nærings- bolig- og samfunnsutvikling i planens nærrområde, salg av massene og midlertidig og varig deponering på land og i sjø. I planprogrammet er det tydelig presisert at sjødeponi er ødeleggende for naturmangfoldet og at lengre transport av massene på lastebil vil medføre betydelige klimagassutslipp. Likevel foreslås disse alternativene som aktuelle dersom en ikke finner andre alternativer. Det er derfor av stor interesse å utrede muligheten for en samfunnsnyttig og klima- og miljøvennlig håndtering av disse massene.

Det understrekes at 11 millioner m³ overskuddsmasse er svært mye, nesten tre ganger så mye som ved den pågående utbyggingen av Follobanen (Norges største samferdselsprosjekt) og nesten like mye som Ryfast og Rogfast til sammen. På grunn av det trange og bratte fjordlandskapet i området Arna–Stanghelle, er det mest sannsynlig at store deler av overskuddsmassene vil måtte dumpes i fjorden dersom det ikke lykkes å få til båttransport av disse massene ut av området.

Det er flere store stasjonære pukkverk i Hordaland og Rogaland som i dag tar ut, foredler og frakter steinmasser med båt langs kysten og til markeder i østersjøområdet og på kontinentet. Frakten foregår både med egne og innleide fartøy. Alt i alt er det mange større og mindre selskaper som driver med båtfrakt av steinmasser og bruker forskjellig utstyr for lasting og lossing. Et hovedformål med forprosjektet er å få frem tall for kostnads- og klimagassreduksjon ved transport av store steinmasser med båt fremfor lastebil. Slike tall vil være nyttig for lignende planleggingsformål i kyst- og fjordstrøkene generelt fremover ved omlegging til lavutslippssamfunnet. Resultatene fra undersøkelsen rundt båttransport av steinmasser vil være overførbart til andre deler av landet med kystlinje.

Beskriv hvorfor dette tiltaket er et utslippsreducerende tiltak kommunen ønsker å arbeide videre med: Deponering i sjø vil medføre at ressursen går tapt, og at man i fremtiden må ta ut, videreforedle og transportere nye masser. Dette er aktivitet som da vil gi klimagassutslipp fra både uttak og transport. Utredning som fører til løsninger som forhindrer varige deponier vil dermed bidra til betydelige utslippskutt. Mulighetene for god samfunnsnyttig bruk av overskuddsmassene med båtfrakt vil bli mye større da massene vil bli tilgjengelige for et mye større område enn ved frakt med lastebil.

Forprosjektet det søkes midler til skal ha som mål å finne hvor store utslippskutt som realiseres ved å transportere overskuddsmasser med båt framfor med lastebil. Det estimerte overskuddet av masser på 11 millioner kubikkmeter tilsvarer nærmere en million lastebillass. Om en andel av massene kan fraktes med lekter og båt, vil utslippsreduksjonen være betydelig.

Optimalisering av transport av overskuddsmassene vil medføre redusert klimagassutslipp, svevestøv, mindre trafikkbelastning og redusert skaderisiko.

Volumet av overskuddsmasser er det største i sitt slag hittil i regionen og planen tjener dermed som et interessant case for hvordan overskuddsmasser fra et så stort prosjekt kan håndteres på en miljø- og klimavennlig måte.

Hvordan er søknaden politisk forankret?

Søknaden om forprosjektet er forankret i regional areal- og transportplan for bergensområdet som er vedtatt i fylkestinget juni 2017. Det er vedtatt at det skal gjennomføres en mulighetsstudie for massehåndtering i planområdet.

Gjennomføring

Når planlegges arbeidet startet og avsluttet?

Arbeidet skal gjennomføres i før vedtak av reguleringsplan i 2019. Forprosjektet legges ut på anbud august 2018 og gjennomføres oktober-november 2018. Ferdig rapport er planlagt årsskiftet 2018/2019.

Gjennomføringsplanen kan lastes opp som vedlegg eller beskrives nedenfor:

Gjennomføringsplan og kostnadsoverslag er lagt ved søknaden

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført:

Hordaland fylkeskommune har behov for ekstern kompetanse for å gjennomføre undersøkelsen. Det er satt av begrenset med midler i budsjettet til å gjennomføre en mulighetsstudie på massehåndtering i bergensområdet. Denne studien har som hovedmål å finne samfunnsnyttige måter å håndtere overskuddsmassene på. Økonomisk støtte fra klimasats vil sikre at mulighetsstudien også har som hovedmål å finne klima- og miljøvennlige løsninger på problematikken.

Kostnadsoverslag / Budsjett

Utgifter til gjennomføring av tiltaket	Beløp uten mva
Prosjektledelse internt	180 000
Konsulenttenester	300 000
Møter og studieturer	20 000

Total sum	500 000
-----------	---------

Finansiering

Finansiering av tiltak	Beløp uten mva
Samlet kostnad ved tiltak(ene)	500 000
- Andre offentlige tilskudd	0
- Annen finansiering	0
- Egne midler	250 000
= Omsøkt tilskudd fra miljøforvaltningen	250 000

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja
 Prosjektet kan gjennomføres, men i mindre omfang

Utdyping finansiering

Er noe av finansieringen annet enn kommunale midler eller klimasats-midler? Får eller har tiltaket mottatt eksterne midler av noe slag? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om andre offentlige midler, men ikke fått slik støtte? Nei

Vedlegg

 Gjennomføringsplan og kostnadsoverslag for forprosjektet.docx (Gjennomføringsplan)

Merknad:

Ingen merknad

[sign] Henrik Løseth Jansen for Hordaland Fylkeskommune, Regionalavdelinga, Klima- og naturressursseksjonen

Lvert 15.02.2018